

Народно читалище „Просвета 1920г.”- с.Старо Селище,

община Исперих, област Разград

УСТАВ

НА НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ „Просвета 1920г.”- с. Старо Селище

/ приет от Общото събрание на 20.03 2010 г./

ГЛАВА ПЪРВА

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл.1. Читалище „Просвета 1920г.” е самоуправляващо се, независимо и самостоятелно културно-просветно сдружение. То е създадено и работи на принципите на демократизма, доброволността и автономията. В своята дейност то изпълнява и държавни културно-просветни задачи. **Седалище:** с. Старо Селище, улица „Христо Ботев” № 6

Чл.2. Читалището е юридическо лице с нестопанска цел в обществена полза. В дейността му могат да участват всички физически лица без оглед на ограничения на възраст и пол, политически и религиозни възгледи и етническо самосъзнание.

Чл.3. Читалището се представлява заедно и поотделно както от председателя, така и от секретаря.

Чл.4. Дейността на читалището се осъществява във взаимодействие с учебни заведения, предприятия, фирми, неправителствени организации от района.

Чл.5. Читалището поддържа отношения на сътрудничество и координация с държавните и обществените органи и организации от различни нива, на които законите възлагат определени задължения в областта на културата.

ГЛАВА ВТОРА

ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ

Чл.6. Целите на читалище „Просвета 1920г.” са да задоволява потребностите на населението, свързани със:

1. Развитие и обогатяване на културния живот, социалната и образователна дейност в населеното място.
2. Запазване на обичаите и традициите на българския народ.
3. Развиване на творческите способности, разширяване на знанията на гражданите и приобщаването им към ценностите и постиженията на науката, изкуството и културата.

4. Създаване на условия за общуване между хората, възпитаване и утвърждаване на националното самосъзнание.

5. Осигуряване на достъп до информация.

6. По-добра материална база и комфорт на читалището.

7. Развитие и поддържане на членството ни в Национални и международни партньорства и мрежи.

Чл.7. Читалището осъществява своите цели чрез следните основни дейности:

1. Развиване и подпомагане на любителското художествено творчество.

2. Организиране на школи, кръжоци, ателиета, студиа и курсове по изкуства и за изучаване на чужди езици и научно-технически знания, занималня за подготовка на учебна дейност, клубове по интереси за проучвателска и събирателска дейност в областта на фолклора, етнографията и краеведението и др., организиране на свободното време на ученици и възрастни в извънучебни, извън училищни и извънработни форми на заетост.

3. Организиране празненства, концерти, спектакли, театър, чествания и младежки дейности, издаване на печатни материали.

4. Създаване и съхраняване на музейни колекции съгласно Закона за културното наследство и художествени колекции.

5. Организиране на видеотеки, както и създаване и поддържане на електронни информационни мрежи.

6. Предоставяне на компютърни и интернет услуги.

7. Предоставяне на социални и информационни услуги.

Чл.8. Читалището може да развива и допълнителна стопанска дейност, свързана с предмета на основната му дейност, в съответствие с действащото законодателство, като използва приходите от нея за постигане на определените в чл.6 цели. Читалището не разпределя печалба.

Чл. 9. Читалището няма право да предоставя собствено или ползвано от него имущество възмездно или безвъзмездно :

1. За хазартни игри и нощни заведения.

2. За дейност на нерегистрирани по Закона за вероизповеданията религиозни общности и юридически лица с нестопанска цел на такива общности.

3. За постоянно ползване от политически партии и организации.

4. На председателя, секретаря, членовете на настоятелството и проверителната комисия и на членовете на техните семейства.

ГЛАВА ТРЕТА

УЧРЕДЯВАНЕ И ЧЛЕНСТВО

Чл.10. Народно читалище „Просвета 1920г.“ е основано на ..... година и е регистрирано в Регистъра за юридическите лица с нестопанска цел в Разградски окръжен съд по ф.д.№ 699/1997 година.

Чл.11. За вписване на читалището в регистъра на Окръжния съд чрез писмено заявление от настоятелството без такси се прилагат :

1. Протокол от Общото събрание и поканата за свикването му.
2. Списък на присъстващите членове на Общото събрание с подписите.
3. Имената на членовете на Настоятелството и Проверителната комисия, адрес, лични данни, подпис/вписани в заявлението/.
4. Свидетелства за съдимост на членовете на Настоятелството и Проверителната комисия.
5. Декларации на членовете на Настоятелството и на Проверителната комисия, че не са в роднински връзки по права и съребрена линия до четвърта степен.
6. Уставът.
7. Нотариално заверен образец от подписа на лицата/председател и секретар/, представляващи читалището и валидният печат на читалището.

Чл.12. В регистъра се вписват:

1. Наименованието и седалището на читалището .
2. Уставът.
3. Имената на членовете на настоятелството и на проверителната комисия на читалището.
4. Име и длъжност на лицето/лицата, представляващи читалището.
5. Настъпилите промени в т.1-4.

Чл.13. Всяка промяна в обстоятелствата по чл.12 трябва да бъде заявена в 14-дневен срок от възникването ѝ .

Чл.14. Читалищното настоятелство в 7-дневен срок от вписването на читалището в съдебния регистър подава заявление за вписване в публичния регистър към министъра на културата.

Чл.15. В публичния регистър на народните читалища към министерството на културата се вписват:

1. Наименованието на читалището .
2. Седалище на читалището.
3. Клонове на читалището/ако са открити/.
4. Името на лицето, което представлява читалището/лицата, които представляват читалището.
5. ЕИК по БУЛСТАТ.
6. Уставът.
6. Настъпилите промени по т.1-6 .

Чл.16. Членовете на читалището са индивидуални, колективни и почетни.

Чл.17. Индивидуалните членове са български граждани. Те биват действителни и спомагателни:

1. Действителните членове са лица, навършили 18 години, които участват в дейността на читалището, редовно плащат членския си внос и имат право да избират и да бъдат избирани.
2. Спомагателните членове са лица до 18 години, които нямат право да избират и да бъдат избирани; те имат право на съвещателен глас.

Чл.18. Колективните членове съдействат за осъществяване целите на читалищата, подпомагат дейностите, поддържането и обогатяването на материалната база и имат право на един глас в общото събрание. Колективните членове могат да бъдат :

1. Професионални организации;
2. Стопански организации;
3. Търговски дружества;
4. Кооперации и сдружения;
5. Културно-просветни и любителски клубове и творчески колективи;
6. Учебни заведения.

Чл.19. Почетни членове могат да бъдат български и чужди граждани с изключителни заслуги за читалището. Могат да избират и да бъдат избирани в ръководните органи на читалището.

Чл.20. Лицата, които даряват предмети и средства на стойност над 500 лв. се обявяват за БЛАГОДЕТЕЛИ на читалище „Просвета 1920г.". Вписват се в Протоколната книга и се спазва волята на дарителя. Те могат да избират и да бъдат избирани в ръководните органи на читалището.

Чл.21. Членовете на читалището са задължени да :

- спазват Устава;
- плащат определения от общото събрание членски внос;
- пазят и полагат грижи за обогатяване на читалищното имущество;
- защитават престижа и интересите на читалището.

Чл. 22. Членството се заявява доброволно от читателите с подадена молба до председателя. Събраните молби на новите членове се разглежда на заседание на настоятелството не по-късно от 14 дни от датата на редовното годишно събрание.

Чл.23. Членския внос за всяка календарна година се събира не по-късно от датата на годишното отчетно събрание.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА

УПРАВЛЕНИЕ

Чл.24. Органите на управление на читалището са:

- 1.Общото събрание.
- 2.Настоятелството.
- 3.Проверителната комисия.

Чл.25. Върховен орган на читалището е Общото събрание.

1. Общото събрание се състои от всички читалищни членове, които имат право на глас.
2. Решенията на Общото събрание са задължителни за другите органи на читалището.

Чл.26. Редовно Общо събрание на читалището се свиква от Настоятелството най-малко веднъж годишно.

Чл.27. Извънредно Общо събрание може да бъде свикано по решение на Настоятелството, по искане на Проверителната комисия или на една трета от членовете на читалището с право на глас. При отказ на Настоятелството да свика извънредно общо събрание, до 15 дни от постъпването на искането проверителната комисия или една трета от членовете на читалището с право на глас могат да свикат извънредно общо събрание от свое име.

Чл.28. Поканата за събрание трябва да съдържа дневния ред, датата, часа и мястото на провеждането му и кой го свиква. Тя трябва да бъде получена срещу подпис или връчена не по-късно от 7 дни преди датата на провеждане! В същия срок на вратата на

читалището и на други общодостъпни места в населеното място трябва да бъде залепена поканата за събранието.

Чл.29. Общото събрание е законно, ако присъстват най-малко половината от имащите право на глас членове на читалището. При липса на кворум събранието се отлага с един час. Тогава събранието е законно, ако на него присъстват не по-малко от една трета от членовете при редовно Общо събрание и не по-малко от половината читалищните членове плюс един при извънредно Общо събрание.

Чл.30. Общото събрание има следните правомощия :

1. Изменя и допълва Устава.
2. Избира и освобождава членовете на настоятелството, проверителната комисия и председателя.
3. Приема вътрешните актове, необходими за организацията на дейността на читалището.
4. Изключва членовете на читалището.
5. Определя основни насоки на дейността на читалището.
6. Взема решение за членуване или за прекратяване на членството в читалищно сдружение.
7. Приема бюджета на читалището.
8. Приема годишния отчет до 30 март на следващата година.
9. Определя размера на членския внос.
10. Отменя решения на органите на читалището.
11. Взема решения за откриване на клонове на читалището след съгласуване с общината.
12. Взема решение за прекратяване на читалището.
13. Взема решение за отнасяне до съда на незаконосъобразни действия на ръководството или отделни читалищни членове.

Чл.31. Решенията по чл.30 т.1,4,10,11 и 12 се вземат с мнозинство най-малко две трети от всички членове. Останалите решения се вземат с мнозинство повече от половината от присъстващите членове.

Чл.32. Две трети от членовете на Общото събрание могат да предявят иск пред окръжния съд по седалището на читалището – Разград за отмяна на решение на Общото събрание, ако то противоречи на закона или устава.

Чл.33. Искът се предявява в едномесечен срок от узнаването на решението, но не по-късно от една година от датата на вземане на решението.

Чл.34. Прокурорът може да иска от окръжния съд да отмени решение на общото събрание, което противоречи на закона или Устава, в едномесечен срок от узнаване на решението, но не по-късно от една година от датата на вземане на решението.

Чл.35. Изпълнителен орган на читалището е Настоятелството, което се състои най-малко от трима членове, избрани за срок от три години. Същите да нямат роднински връзки по права и съребрена линия до четвърта степен .

Чл.36. Правомощия и задължения на Настоятелството;

1. Свиква Общото събрание.
2. Осигурява изпълнението на решенията на Общото събрание.
3. Подготвя и внася в Общото събрание проект за бюджет на читалището и утвърждава щата му.
4. Внася в Общото събрание отчет за дейността на читалището.
5. Назначава секретаря на читалището и утвърждава длъжностната му характеристика.
6. Настоятелството взема решение с мнозинство повече от половината от членовете си.

Чл.37. Председателят на читалището е член на Настоятелството и се избира от Общото събрание за срок от три години.

Чл. 38. Правомощия и задължения на председателя:

1. Организира дейността на читалището съобразно ЗНЧ, Устава и решенията на Общото събрание.
2. Представява читалището.
3. Свиква и ръководи заседанията на Настоятелството и председателства Общото събрание.
4. Отчита дейността си пред Настоятелството.
5. Сключва и прекратява трудовите договори със служителите съобразно бюджета на читалището и въз основа решение на Настоятелството.
6. Председателят не може да е в роднински връзки с членовете на Настоятелството и на Проверителната комисия по права и съребрена линия до четвърта степен, както и да бъде съпруг/съпруга на секретаря на читалището.

Чл.39. Правомощия и задължения на секретаря на читалището

1. Организира изпълнението на решенията на Настоятелството, включително решенията за изпълнението на бюджета.

2. Организира текущата основна и допълнителна дейност.
3. Отговаря за работата на щатния и хонорувания персонал.
4. Представява читалището заедно и поотделно с председателя.
5. Секретарят не може да е в роднински връзки с членовете на Настоятелството и на Проверителната комисия по права и по съребрена линия до четвърта степен, както и да бъде съпруг/га на председателя.
6. Секретарят е щатен служител и се назначава от председателя въз основа на решение на Настоятелството. Секретарят участва в работата на Настоятелството със съвещателен глас.

Чл.40. Проверителната комисия се състои най-малко от трима членове, избрана за срок от три години.

1. Членове на Проверителната комисия не могат да бъдат лица, които са в трудовоправни отношения с читалището или са роднини на членове на Настоятелството, на председателя или на секретаря по права линия, съпрузи, братя сестри и роднини по сватовство от първа степен.
2. Проверителната комисия осъществява контрол върху дейността на Настоятелството, председателя и секретаря по спазване на закона, устава и решенията на общото събрание.
3. При констатиране нарушения Проверителната комисия уведомява Общото събрание на читалището, а при данни за извършено престъпление и органите на прокуратурата.

Чл.41. Не могат да бъдат избирани за членове на Настоятелството и на Проверителната комисия/за председател и секретар/лица, които са осъждани на лишаване от свобода за умишлени престъпления от общ характер.

Чл.42. Членовете на Настоятелството, включително председателят и секретарят, подават декларации за конфликт на интереси при условията и по реда на Закона за предотвратяване и разкриване на конфликт на интереси.

ГЛАВА ПЕТА

ИМУЩЕСТВО И ФИНАНСИРАНЕ

Чл.43. Имуществото на читалището се състои от право на собственост и от други вещни права, вземания, ценни книжа, други права и задължения.

Чл.44. Читалището набира средства от следните източници:

1. Членски внос

2. Културно – просветна и информационна дейност.

3. Субсидия от държавния и общинския бюджети. 4. Наеми от движимо и недвижимо имущество.

5. Дарения и завещания.

6. Други приходи

Чл.45. При разпределението на предвидените по Държавния и Общински бюджети средства в комисията по разпределението задължително присъства упълномощен представител на Настоятелството на читалището.

Чл.46. След утвърждаване на определената сума от Държавния и Общински бюджети, същата се представя на читалището за самостоятелно управление.

Чл.47. При недостиг на средства за ремонт и поддръжка на читалищната сграда и помещения се изискват допълнителни средства от Общинския съвет.

Чл.48. Читалището не може да отчуждава недвижими вещи и да учредява ипотека върху тях.

Чл.49. Движими вещи могат да бъдат отчуждавани, залагани, бракувани или заменени с по-доброкачествени само по решение на Настоятелството.

Чл.50. Недвижимото и движимо имущество, собственост на читалището, както и приходите от него не подлежат на принудително изпълнение освен за вземания, произтичащи от трудови правоотношения.

Чл.51. Читалищното Настоятелство изготвя годишния отчет за приходите и разходите, който се приема от Общото събрание.

1. Отчетът за изразходените от бюджета средства се представя в Общината.

Чл.52. Председателят на читалището ежегодно в срок до 10 ноември представя на кмета предложения за своята дейност през следващата година.

Чл. 53. Председателят на читалището представя ежегодно до 31 март пред кмета на Общината и Общинския съвет доклад за съответните читалищни дейности в изпълнение на програмата и за изразходваните от бюджета средства през предходната година.

ГЛАВА ШЕСТА

ПРЕКРАТЯВЯНЕ

Чл.54. Читалището може да бъде прекратено по решение на Общото събрание, вписано в регистъра на Окръжния съд. То може да бъде прекратено с ликвидация или по решение на Окръжния съд, ако:

1. Дейността му противоречи на закона, устава и добрите нрави.
2. Имуществото му не се използва според целите и предмета на дейността на читалището.
3. Налице е трайна невъзможност читалището да действа или не развива дейност за период две години. В тези случаи Министерът на културата изпраща сигнал до прокурора за констатирана липса на дейност на читалището.
4. Не е учредено по законния ред.
5. Обявено е в несъстоятелност.

Чл.55. Прекратяването на читалището по решение на Окръжния съд може да бъде постановено по искане на прокурора, направено самостоятелно или след подаден сигнал от Министъра на културата.

Чл. 56. Прекратяване на читалището по искане на прокурора се вписва служебно.

ГЛАВА СЕДМА

АДМИНИСТРАТИВНО НАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл.57. Председател и/или секретар на читалище, който предостави имущество в нарушение се наказва с глоба в размер от 500 до 1000 лева и с лишаване от право да заема изборна длъжност в читалището за срок 5 години.

Чл.58. Председател или представляващ читалищното сдружение, който не заяви вписване в регистъра на читалищата или читалищните сдружения в срок се наказва с глоба от 150 до 300 лева.

Чл.59. Нарушенията се установяват с актове на :

1. Оправомощени от министъра на културата длъжностни лица – за нарушения по чл.58
2. Кмета на общината или оправомощени от него длъжностни лица – за нарушенията по чл. 57 и чл. 58.

Чл.60. Наказателните постановления се издават от министъра на културата или от оправомощен от него заместник – министър, съответно от кмета на общината.

Чл.61. Съставянето на актовете, издаването и задължението на наказателните постановления се извършват по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§1. Читалище „Просвета 1920г “ се регистрира по Закона за народните читалища обнародван в ДВ, бр.42/05.06.2009 г. като се предоставя:

1. Протокол от общото събрание, свикано след влизане на Закона в сила.
2. Устав.

3. Нотариално заверен образец от подписа на лицето/лицата/ – , представляващо/щи читалището- и валидния печат на читалището.

4.Списък на членовете на Общото събрание.

§2. Читалище „Просвета 1920г” има кръгъл печат с надпис в окръжност: Читалище „Просвета 1920г” с. Старо Селище, в средата на окръжността е разтворена книга.

§3. Професионалният празник на читалището е 24 май – Денят на славянската писменост и култура.

§4. Този Устав е приет на редовно общо събрание на читалището, проведено на 20.03.2010 година, съобразно § 34 от ПЗР на ЗИД на Закона за народните читалища, обн. ДВ бр. 42 от 2009 г. и отменя Устава на читалището, приет от общото събрание, проведено през 1997г.

Същият е подписан в 2 (два) екземпляра от присъстващите действителни членове на читалището, съгласно приложения списък, представляващ неразделна част от Устава.

